

Beroepsmatig een hobby uitoefenen

M.J. van Iersel

De heer G.P van der Gant stelde enige tijd geleden de vraag of wij als hobby-imkers, met een toch niet onaanzienlijk aantal volken, iets kunnen betekenen voor de bestuiving van commerciële gewassen? Het leek de redactie een goed idee deze vraag voor dit themanummer te bewaren. Het antwoord is simpel: Ja, mits men bereid is beroepsmatig te werk te gaan.

Beroepsmatig een hobby uitoefenen? Wat houdt dat in? Kwaliteit en continuïteit.

De bestuivingsimker is bedrijfsmatig bezig, niet zozeer in de manier waarop hij imkert maar wel in zijn contact met een fruitteler. Die teler heeft een groot belang bij de bestuiving. Hij wil vruchten van goede kwaliteit: gaaf van vorm en goed van gewicht.

Als bij een fruitteeltbedrijf dat jaarlijks 300.000 kg appels produceert, de productie 2% daalt wegens een minder goed bestuivingsresultaat gaat dat over 6000 kg appels. Als een aardbeienteler in plaats van 10% vruchten van een 2^e klas kwaliteit 5% van die minder mooie aardbeien heeft, is dat van invloed op de winstmarge van dat jaar.

Gelukkig voor de imker doen de bijen de bestuiving. Als de planten in een goede conditie verkeren, zullen ze dat goed doen. Bij een deskundige teler zal het daaraan niet mankeren.

Er moeten natuurlijk wel bijen zijn om te bestuiven en dat is de verantwoordelijkheid van de imker. Daar is hij de deskundige. Hij weet in welke conditie zijn bijenvolken verkeren. Een volk dat ingezet wordt voor bestuiving dient de beste conditie te hebben die voor die bestuiving nodig is. Meestal gaat het dan over grote en vitale volken.

Behalve kwaliteit is ook continuïteit belangrijk. De imker moet weten dat hij de volken die hij opzet weer in kan zetten voor bestuiving en de teler moet erop kunnen rekenen dat bij een volgende teelt de volken weer op afroep beschikbaar zijn.

Continuïteit betekent ook dat volken die niet voldoen als ze voor de bestuiving zijn ingezet, onmiddellijk vervangen worden. De imker moet dus reservevolken hebben.

Contract

In overleg met de NFO (Nederlandse Fruitteelt Organisatie) is er in het verleden een modelcontract opgesteld. Daarin zijn de rechten en plichten van

imker en teler geregeld. Dat contract wordt door veel imkers gebruikt, maar soms blijft het ook bij een mondelinge afspraak. Het een is wat zakelijker, het ander wat gemoedelijker. Een contract heeft het voordeel dat er duidelijke afspraken zijn die kunnen helpen een meningsverschil op te lossen.

Prijs

Zich bewust zijn van alle kosten die bijhouden met zich meebrengt en die in rekening brengen bij het vaststellen van een bestuivingsvergoeding hoort ook bij bedrijfsmatig werken. De hobbyist telt vaak alleen maar de onmiddellijke uitgaven en vergeet dat de auto waarmee de bijenvolken worden vervoerd uit de gezinsportemonnee wordt betaald.

Er zijn geen andere directe kosten dan een paar liter benzine om bijen naar het fruit te brengen. Dan lijkt een bestuivingsvergoeding van €25,- al heel wat. De kostprijs van een bijenvolk is al gauw €100,- per jaar en daar zit dan nog geen vergoeding in voor al de uren dat de imker aan het werk is. Vanuit dat licht bezien stelt die €25,- niet veel meer voor dan een onkostenvergoeding.

Een volk dat in het voorjaar in een aardbeienkas geplaatst wordt, levert al gauw zo'n €125,- op. De kosten zijn daarmee terugverdiend maar niet veel meer dan dat. Bovendien kan zo'n volk niet meer ingezet worden voor de honingooft. Bij volken van een goede kwaliteit hoort een goede prijs.

De markt

De imker die zijn volken wil inzetten voor bestuiving moet een fruitteler vinden die volken nodig heeft. In het voorjaar, met name bij de bestuiving van appels is dat niet zo moeilijk. Aan de kant van de imkers is er nogal wat beweging; imkers die ermee stoppen of een keer hun volken niet op sterkte hebben of door andere oorzaken niet mee doen. Door een gebrekkige organisatie lijkt er hier soms zelfs een tekort aan bestuivingsvolken te bestaan. Bij de bestuiving onder glas ligt dat heel anders. Daar is het voor de teler van wezenlijk belang volken voor bestuiving te hebben. Alle telers hebben dan ook overeenkomsten met meestal professionele of semi-professionele imkers. Het is voor nieuwkomers erg moeilijk een plaats te veroveren op deze markt, te meer ook daar er hier geen tekort aan volken is.